

یکی محبوسه

منبرمات

یکی محبوسه : نسخه‌ی تقدیم - محمد فؤاد : نهالی - یعقوب قدری : مرادیده - احمد رفیق : یشیل بروسه یا تخت ایکن - احمد هاشم : « غربا خانه اقلان » - فالج رفقی : یشیل - م . صه : یشیلده تزیینات - محمد ضیا : اسکی بروسه - رمید : تورك صناعتی و بروسه‌ده‌کی محصولاتی - نجم الدین : یشیل جامع - مصطفی لطفی : بروسه‌ده بیلدیرمک دوکونی - م . شرف : جغرافیه بروسه - بروسی طاهر : بروسه‌لی اویمه‌چی فیخری - صلاح الدین : بروسه‌ده محلی حیات - آرام غلانی : بروسه‌نک فتحی و موسویلر - محمد فؤاد : بروسه‌یه دائر وثیقه‌لر - محمد ضیا : بروسه‌ده ایک بوکجیلیکی - مصطفی زاهد : اولیا چلبیده بروسه - * * * : بروسه قابلیجه‌لری - مرهم‌س دلمز : بروسه اولری و خانلری - * * * : پیر لوتیده بروسه - * * * : شیخ کشتی و قره‌کوز - بروسه‌ده‌کی زیارتگاهلر ایچون رهبر و مختلف بروسه‌لی شاعرلردن پارچه‌لر -

اشغال آلتنده بروسه‌یه عائد خاطرملر

اسکی بروسه‌دن منظره‌لر : امیر سلطان سیتی

غزل

دار دنیای دینک کم حفا بنیانیدر
مخت و درد و بلا و غم چهار ارکانیدر
دولت ابردم دین دنیاده ذلت اهلیدر
خواجهمود ایتمدبوز غم ایتدیک حسرانیدر
شول و شق کور کن کیوب مصلح کچنلر خلق ایچون
نیجه مصلح هربری کوه ستم قیلانیدر
شهرک اصلاحی نیجه اولسون کههرمفسدکه وار
یا اقدی محضری یا محتسب اوغلانیدر
هرنه وضع اولورسه اصلاح جهانده ضد اولور
غالباً دوران دهرک آخر ازمانیدر

بررسی علوی پناه ارغلو (۱۰ هجری عصر)

رباعی

کورد کجه لهن حسرتله آه ایدم بیلسم
اول غنجهنی سوز دله آگاه ایدم بیلسم
«عارف» ینه عزم سفر غربت ایدرم
اول کوزلری آهونی ده همراه ایدم بیلسم
بررسی عارف مینی اوقات ۸۸

هر حاله بونایالکیز ترینانک مختلفه الاولون اولمی
جتهله جالب دقدرد .

اولو جامع . — غایت بسیط بر پلانه کوره
وجوده کتیرلش اولان بو جامع ۷۸۱ سنه
هجریهسته طوغری مراد اول طرفندن باشلانلی
ویلهلیرم بازیدخان جابندن انشاهه دوام اولنورق
۸۱۸ ده چایی سلطان محمد اول طرفندن اکال
واتام ایدلدی . بو جامعک جالب دفت اولان
اقسای انجی یک نادر اولان تپه جامرله برده
یک ماهرانه و اعتکارانه تصنیع ایدلش بولنان
منبر محتشیدر .

یشیل جامع . — چایی سلطان محمد خان
اول طرفندن ۸۱۸ سنه هجریهسته تأسیسه
ابتدار اولنان بو جامع تورک صناعت معماریه
و تحتیهسنک بدیع برآمودخیدر . توسیای ،
طرز انشایی حقیقه « دور صناعتکارلرک
درین معلومات هندسیه بی حائر بولندقلرته دلالت
ایتمکدهدر .

یشیل جامعک بلانی بالخاصه غایت بسیط اولتی
اعتبارله جالب دقدرد . شویله که : اساسا کنیش
برمرهدن عبارت اولوب بونک داخلنه بدی مربع
دها ترسیم ایدلشدره بونلرک الکیو مرکزی

سبب ، برده اقلیم اوله کرکدر . چونکه تورکارک
اشغال ایتدیکلری برلرک اقلیمی صفوق اولدیی
ایچون دها محفوظ بناله احتیاج وارایدی . وسط
بنای اشغال ایدن اوکنیش اولونک برقاذهسی
یوقایدی . بوجتهله مطلقا آلو یاقتی لازم کنیجه
اونی بناتک خارجه و مثلاً اوک یا بان طرفنه
یادیلر [سلیانیه ، بی جامع ، سلطان احمد
جاملری کی] .

معلومدرک بر آبدیه اولتی اوزره وجوده
کتیرلین برنای معظم یعنی اوسنی اورتیلی برمدلن
عبارت اولان براتر محتتم ، اول امرده اوحتک
کتیشلکی ، وسعتی نقدر زیاده حسن ایتدیر
و بویوله نقدر زیاده اجرای تأثیر ایدرسه معمارینک
آبداته متعلق قسمتنک تعقیب ایتدیک غایبهده
اوقدر یاقلاشمش اولور . حال بویله اولنجه غنائی
جامی عرب و ایران جوامعدن دها زیاده غنایه
یاقلاشمش دیکدر . اوله ایسه غنائی معماریهسی
« بنای بر مرکز اطرافنده طولیلجه وجوده
کتیرمک » مثلهسنک حانی هدف اتخاذ ایتمدر
دییه بیلکیز . خصوصی اولرده ، حاملرده یاخود
برآولو اطرافنه انشا اولتمش مدرسهلرده ،
ترهلرده و یا جوامعهده بپوکاچالشدی و بومعمارینک
عنصر انشاییده — حتی اختشاب دخی اولسه —
قیه اولدی . شوقیه مرکزیه ایسه بنایی عادتا
نظرلرده تجسم ایتدیردی .

تورک صناعتی حقدده سرد ایله دیکیز شو
معلوماتدن صکره بوسناعتک برودهده حصوله
کتیردی بوجوامع شریفه دن یالکیزک مهم اولان
برقانی مختصرا ذکر ایتمکله اکتفا ایدم بیلسم .
مرادیه . — طقوز نیچی عصر هجریهده و سلطان
مراد ثانی زماننده انشا اوانان بو جامع — بان
جهه سنده تمامیه کوریه بیلکیز اوزرم بکدیگری
ولی ایدم بیلسم صورتده مرتب طاش و طولغله
انشا اولتمدر . بوندن بشقه بالخاصه منخلهده
کرل اوزرندده صورت ماهرانه ترکیب ایدیلن طوغله
و جیتی صفحات متوالیه سندن متشکل رنگارنگ
زیینات ، لطیف بر تأثیر حصوله کتیرمکدهدر .

دخی برقه انشا ایدرک بوجمله اولونک ناظرین
اوزرندده اجرای تأثیر ایتمسه دها زیاده اهمیت
و برملرلد . تیرزده کورک مدرسه کی [شو
خالده برعب جامنک آلو سنه کیرلجه ، انسانک
کوزی اوکنده دوز بر دیوار بولنورک بودیوارک
چاییسه ده دوزدر . حالبوکه بر ایران جامنک
آلو سنده طولران ادم ، ینه اوکنده بناتک
دیواری کوررایسهده بودیوارک اوزر سنده معظم
و محتتم کنیش قبول بولنور و بنا دیوارنک اوزر —
ندکی چایی دخی دوز اولیوب اوزرندده برقیه بی
حاوی اولور .

تورکارک شکل بناسنه کنیجه دیش ایدک
آسیای غربیه نفوذ ایتدیکلری زمان وجوده
کتیرلش اولدقلری بنالری بر (تپ) یعنی شکل
ارانه ایتمکدهدر . بویی شکل ایسه مرکزی
قبه بی حاوی اولان هیئت بنادر . فالحققه غنائی
معماری ، بنایی محتتم کوستمک لزومی حسن
ایتدیک ایچون بونایی کندیته لایق منظره ماهی
و بره جک اولان — برقیه ایله اورنمدر . ایسته
هیئت عمومی معنای اعتبارله تورک بنایی عرب و ایران
میان سندن شوجهله آیرلش بولندی و بوسونلده
تورکارک اسکان ایلدیکلری نواحیده آرتق اوزر سنده
برآولوسی اولان جامع و بنال انشا اولماز اولدی .
مثلاً ترهلرک و سائر بنالک اطراف دیوارلرله احاطه
ایدلدی و اوزر سنده برقیه رکز اولندی یعنی
بویجه مرکزی بنایی اشغال ایتدی . واقعا یزانیلرله
دخی بویله مرکزی قبه بی مانی کوریلور ، لکن
بوکون متمدنرک یزانیلر دخی قبه بی اقوام
شریفه دن و بالخاصه (الجزیره) دن آلدیلر . شوالده
تورکارک هر نقدر یزانیلرک بویجه اصولی تکمل
ایتدیرلر سده هر حالده کندیلرله برلکده بواصول
انشایی آسیای غربیه کتیرمشر و بنا علیه اسکان
ایتدیکلری برلده نه عربلرکی ستونلی اقسام داخلیه بی
حاوی بنال ، نهده ایرانلر کی جسم و محتتم
مدخللری حاوی جهلرله احاطه ایدلش کنیش
برآولوی حاوی اولان بنال یا عیشلر ایدی . دیکلر
آرتق وسطی آلو قاقیور ، و مرکزی قبه بی حاوی
منفرد بر بنا وجوده کلپور . وسطی آلوونک قاقیور

اولو جامع ، بروسه منظره سنک ایچنده